Wychodzi raz w tygodniu. Opłata pocztowa uiszczona gotówką.
ROK XX. Kraków, dnia 23 stycznia 1937 r. Numer 3.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Orzecznictwo sądowe w sprawach podatkowych

Żaden przepis ustawy o podatku dochodowym nie nakłada na władze wymiarowe obowiązku dokonywania odpisań na zużycie z urzędu, bez żądania płatnika. (Wyrok NTA. z 29 kwietnia 1926 l. rej. 4029/34).

Stwierdzenie w księdze kasowej kupna jednostkowego kilku wypadków sald kredytowych w poszczególnych dniach, powstałych z chwilowych pożyczek grzecznościowych, nie uzasadnia pominięcia ksiąg handlowych jako środka dowodowego. (Wyrok NTA. z 12 grudnia 1934 l. rej. 9296/31).

Kwestia zyskowności w stosunku do obrotu w danym przedsiębiorstwie jest okolicznością faktyczną, na którą dopuszczalny jest dowód z przesłuchania biegłego. (Wyrok NTA. z 13 lutego 1936 l. rej. 3124/33).

Podatnik ma prawo z art. 68 ust. 3, ustawy o podatku dochodowym domagać się wezwania go na posiedzenie komisji odwoławczej tylko w tym wypadku, gdy chodzi o ustne wyjaśnienia do jego odwołania, nie ma zaś tego prawa, gdy chodzi wyłącznie o sprzeciw przewodniczącego komisji szacunkowej. (Wyrok NTA. z 6 maja 1935 l. rej. 5538/33).

Koszty przeprowadzki w związku z objęciem nowej posady nie stanowią kosztów służbowych, zwolnionych od opodatkowania w myśl par. 40 rozp. wyk. do ustawy o podatku dochodowym. (Wyrok NTA. z 2 października 1936 l. rej. 9178/33).

Przyznane w art. 33 p. 3 rozp. Prez. R. P. z 22. 4. 1927 o rozbudowie miast zwolnienie od podatku dochodowego sum, zużytych na budowę domów mieszkalnych, odnosi się także do kryzysowego dodatku do podatku dochodowego. (Wyrok NTA. z 22 października 1936 ll rej. 576/34).

W przypadkach, w których w myśl umowy między R. P. a W. M. Gdańskiem w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu w dziedzinie podatków bezpośrednich, dochód osiągnięty z zakładu przemysłowego lub handlowego podlegałby opodatkowaniu na obszarze W. M. Gdańska, nie może być strata, wykazana przez ten zakład, potrącona od dochodu płatnika, podlegającego opodatkowaniu w Polsce. (Wyrok NTA. z 26. 10. 1936 l. rej. 2455/33).

1. Przy drobnej sprzedaży za gotówkę wystarczy uzasadnienie wpisów do ksiąg handlowych dokumentami wewnętrznymi.

2. W wypadkach powołania się kupca jednostkowego w myśl art. 52 p. 7 ustawy o podatku przemysłowym na księgi handlowe władza wymiarowa winna wyznaczyć stosowny termin do wykończenia bilansu zamknięcia, jeśli do dnia badania ksiąg, zamknięcie bilansu nie nastąpiło z ważnych przyczyn. (Wyrok NTA. z 4 listopada 1936 ll rej. 3727/34).

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XX | **Kraków, dnia 23 stycznia 1937** | **Nr. 3.**

Cena abonamentu:

Abonament kwartalny	4 zł
„ półroczny	8 zł
„ roczny	16 zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i administr. **Kraków, Grodzka 43.** Telefon Nr. 132-67

Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:

Wiersz milim. 1 szp. na okładce	40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na 1 str. okładki	60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście	60 groszy

Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100 Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25

Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 250 Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

Echa tygodnia.

W ostatnich dniach rozległy się znów sygnały alarmowe z rynków surowcowych. Miedź podskoczyła o 5 funtów szterlingów na tonnie, producenci kauczuku nie mogą podołać napływowi zamówień, a poza tym nie wiedzą czy ten wzmożony popyt nie nosi charakteru spekulacyjnego, tymczasowego, cynk, ołów, cukier, wszystko, co stanowi przedmiot handlu światowego i obiekt spekulacji znajduje się w stanie pewnego rodzaju fermentacji. To samo dzieje się również na rynkach papierów wartościowych. Okazuje się, że liczba akcyj dobrze prowadzonych i solidnych przedsiębiorstw nie może zaspokoić całej masy kapitału, poszukującego lokaty, co powoduje wzrost kursów akcyj na wielu giełdach pieniężnych i co za tym idzie — gwałtowny spadek rentowności. Zjawisko półprocentowej rentowności akcji nie należy obecnie do rzadkości. Stan ten wywołuje pewien niepokój u ekonomistów. Zawodowi obserwatorzy rynków surowcowych skarżą się ustawicznie na działanie wielkiej fali spekulacyjnej, która zniekształca rzeczywisty obraz sytuacji rynkowej. Sądzą oni, że gdyby pozostawiono działanie rzeczywistego popytu i podaży naturalnej grze — nie doszłoby do faktów tak gwałtownej haussy na rynkach surowcowych i pieniężnych, jak przed kilku dniami. A już całkiem nowym zjawiskiem w życiu gospodarczym jest energiczna kontrakcja producentów przeciw zbyt intensywnemu podnoszeniu się cen. Tak więc światowy trust niklowy, kontrolujący około 80% produkcji niklu stara się przeciwdziałać rosnącym cenom przez rzucanie na rynek wielkiej ilości niklu po cenach obniżonych. Także słynne fabryki sztucznego jedwabiu Curtauld stosują tę politykę; im bardziej są ich artykuły poszukiwane, tym bardziej obniżają ceny.

Czym wytłumaczyć fakt pojawienia się na rynkach światowych tak wielkiej masy kapitału, szukającego lokaty, dźwigającego w górę ceny surowców, kursy akcyj, wartości gruntów i obniżającego rentowność tych lokat? Nie mamy dokładnej statystyki o tworzeniu się kapitałów w krajach o wyraźnych znamionach gospodarki kapitalistycznej. Ale niedawno ukazała się statystyka szwajcarska, która rzuca nieco światła na to zagadnienie. Według tej statystyki znajdowało się w Szwajcarii w r. 1936 około 1 i pół miliarda franków kapitału, szukającego lokaty, z czego lokatę znalazło tylko około 450 milionów franków i to przeważnie w państwowych papierach wartościowych. A zatem około miliard franków szwajcarskich kapitału szuka lokaty. Przykład ten dowodzi, że w krajach o uporządkowanych stosunkach gospodarczych, w krajach, które zdołały przezwyciężyć swe trudności gospodarcze — znajdują się wielkie masy kapitału, szukającego pracy. Laik powiedziałby, że te bezrobotne kapitały znajdą zajęcie właśnie w zakupach surowców, akcyj i gruntów. Ale nie należy zapominać, że takie lokaty oznaczają w gruncie rzeczy jedynie przegrupowania kapitałowe, trwałą lokatę zaś oznacza inwestycja, która wiąże na stałe kapitał. A inwestycyj tych właśnie brak.

Przepraszam. Jest wyjątek. Wyjątkiem tym są inwestycje militarne, przeprowadzane obecnie gorączkowo prawie we wszystkich krajach, nie wyłączając nawet neutralnej Szwajcarii. Zbrojenia zastępują obecnie prawdziwe gospodarcze inwestycje. Na inwestycje te zużytkowuje się ogromne sumy pieniężne, wypompowywane z rynku kredytowego. Takie Niemcy np. zużytkowują na cele pospiesznego i potwornego w swych rozmiarach procesu zbrojeniowego nietylko cały bieżący przyrost wartości kapitałowych, ale sięgają nawet do przyszłości, do tego przyrostu, który ma dopiero kiedyś nastąpić. Ale nie wszędzie ma to miejsce. Np. Stany Zjednoczone wydają na swe zbrojenia tylko około 5 proc. sum, poświęcanych na inwestycje gospodarcze lub publiczne, ale nie o charakterze militarnym. Także Anglia wydaje na inwestycje zbrojeniowe tylko ułamek ogólnej sumy, poświęcanej na inwestycje niewojskowe. Widzimy więc, że anormalnie niska stopa procentowa na wolnych rynkach pieniężnych zachodniej Europy utrzymuje się bez zmian, że ogromne kapitały, zamienione w złoto nie znajdują lokaty i spoczywają bezużytecznie w bankach emisyjnych i że te bezrolne kapitały rzucają się na każdą możliwość zarobku, na każdą wartość rzeczową bez względu na wysokość zysku, byle „zainteresować się". W ten sposób kapitały te stwarzają pewnego rodzaju

pozór dobrobytu, który jednak faktycznie dotychczas jeszcze nie powstał. Dotychczas nikt jeszcze nie chce pożyczać sobie pieniędzy, za wyjątkiem oczywiście państw, potrzebujących pieniędzy na zbrojenia. A przecież istnieją niezmierzone wprost możliwości lokaty kapitału w świecie. Wszędzie czekają na urzeczywistnie wielkie i wspaniałe projekty, liczne zaniedbane pod względem inwestycyjnym i gospodarczym kraje czekają na przypływ kapitałów, któreby kraje te gospodarczo i kulturalnie ożywiły. Wszelako chęć przedsiębiorczości ciągle jeszcze jest mała. Stare przedsiębiorstwa nie potrzebują kapitałów na nowe inwestycje, bo finansują się same. Przedsiębiorczość, któraby prowadziła do powstawania nowych inwestycyj, warunkujących trwałość i powszechność dobrobytu ekonomicznego jest paraliżowana niepewnymi warunkami politycznymi. Dopiero wtedy, gdy horyzont polityczny ulegnie całkowitemu rozjaśnieniu, rozleje się po całym świecie fala bezrobotnych kapitałów, które znajdą zatrudnienie wszędzie, gdzie tylko może powstać dobrobyt ekonomiczny. Narazie jednak kapitały dosłownie gniją w tresorach bankowych lub pończochach wystraszonego kapitalisty albo uprawiają bezpłodną grę spekulacji. Koniunktura, którą obecnie przeżywamy, jest koniunkturą tylko połowiczną, a stanie się koniunkturą pełną i rzeczywistą dopiero wtedy, gdy zostanie przywrócony wolny obrót kapitałami, towarami i ludźmi.

Reglamentacja obrotów handlowych z zagranicą

WYTYCZNE DLA TRANSAKCYJ WIĄZANYCH.

Wytyczne dla przeprowadzenia transakcyj wiązanych, akceptowane tymczasowo przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, zawierają następujące postanowienia:

Zgłoszenia na promesy.

Związek Izb Przemysłowo-Handlowych przy załatwianiu zgłoszeń, pobierać będzie opłaty manipulacyjne w chwili wydawania promesy kompensacyjnej.

Wydawanie promes.

Promesy mogą być wydawane tylko firmom, prowadzącym księgi handlowe (conajmniej uproszczone):

a) z firm importowych — tylko tym, które sprowadzają towar na rachunek własny lub komisowy;

b) z firm eksportowych — tylko tym, które wywożą towar na rachunek własny lub też przedstawią dowody porozumienia się z producentem, względnie z organizacją sprzedaży towaru eksportowanego.

Okoliczności powyższe będą stwierdzane przez właściwe terytorialne Izby przemysłowo-handlowe przy pomocy ekspertyz dokonywanych wyrywkowo przez zaprzysiężonych znawców.

C e n y.

W wypadkach koniecznych, Związek Izb Przemysłowo-Handlowych łącznie z Państwowym Instytutem Eksportowym — możliwie po zasięgnięciu opinii związków branżowych — ustalać będzie ceny dla eksportu poszczególnych artykułów na poszczególne rynki.

Eksporterzy nie stosujący się do ustalonych warunków — stracą prawo do obrotu kompensacyjnego, a dokumenty za eksport przez nich dokonany a nie odpowiadający tym warunkom — nie będą zaliczane na poczet tranakcyj kompensacyjnych.

Rynek zbytu.

W wypadkach wątpliwości, że towar pójdzie na rynek inny, niż wskazany przez eksportera — Związek Izb Przemysłowo-Handlowych oprócz dokumen-

tów wymaganych od eksportera, celem udowodnienia wywozu, tj.: 1) faktury handlowej lub konsularnej, 2) polskiej deklaracji celnej, 3) konosamentu — może wymagać jeszcze: 4) dodatkowych dowodów, jak np. deklaracji celnej państw odbiorczych, zaświadczeń polskich urzędów zagranicznych lub zagranicznych towarzystw powierniczych itd.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu uzupełniło Instrukcję o transakcjach wiązanych — w sposób następujący:

„Transakcja będzie uważana za rozwikłaną w terminie, jeżeli wywóz kompensacyjny dokonany będzie w okresie 6 miesięcy od dnia zaakceptowania transakcji przez Związek Izb, dokumenty zaś wywozowe będą złożone najpóźniej w ciągu 3-ch miesięcy po upływie powyższego okresu".

O obowiązku badania lekarskiego personelu, zatrudnionego w handlach spożywczych i innych przedsiębiorstwach.

(him) Na skutek licznych zapytań co do obowiązku przedkładania t.zw. „kart zdrowia" przez pracowników, zatrudnionych w powyższych przedsiębiorstwach, uważamy za wskazane sprawę tę jeszcze raz szczegółowo naświetlić, a to zarówno celem spopularyzowania odnośnych przepisów jakoteż celem uchronienia czytelników „P. K." przed konsekwencjami karnymi.

Przepisy, tyczące się tej sprawy, znajdują się w Dzienniku Ustaw Nr. 36, poz. 343 z r. 1928, t.j. w rozporządzeniu Prez. Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 o dozorze nad art. żywności i przedmiotami użytku, w rozp. wykonawczym Ministra Spraw Wewnętrznych Dz. U. Nr. 64, poz. 495 z r. 1929, a w końcu w okólnikach wojewódzkich, a w szczególności Województwa krakowskiego z 9. II. 1931 L.: ZL I. 248/30.

Jakich przedsiębiorstw tyczy się ten obowiązek?

tyczy się on hoteli, pokojów umeblowanych, pensjonatów, zakładów fryzjerskich i golarskich, kąpielowych publicznych, młynów, piekarni, **cukierni, sklepów spożywczych,** wytwórni ciastek i innego pieczywa, wytwórni i sklepów smalcu, łoju, margaryny i tłuszczów roślinnych, lokali podających do spożycia na miejscu potrawy z mąki, oraz potrawy, sporządzone na powyższych tłuszczach, jak również tyczy się tych wszystkich pracowników, którzy przewożą powyższe artykuły spożywcze.

Kto ma obowiązek przedkładania „kart zdrowia"?

Obowiązek ten spoczywa tylko na pracownikach powyższych przedsiębiorstw, a karty te winni oni przedkładać pracodawcy w chwili przyjęcia pracownika. Prócz tego — ponieważ „karta zdrowia" ważną jest na czas jednego roku kalendarzowego — winna ona być **corocznie odnawianą.** W razie wystąpienia epidemii w miejscowości zatrudnienia pracownika winien on odnawiać częściej tę „kartę zdrowia".

Obowiązki właściciela wzgl. kierownika zakładu przemysłowego i handlowego: a) może on przyjąć do pracy tylko pracownika, który przedłoży „kartę zdrowia", b) w razie niewykazania się przez pracownika tym zaświadczeniem lekarskim, winien pracodawca wezwać go do przedłożenia tej karty, kierując go do właściwego lekarza, a w razie niespełnienia tego lub też w razie lekarskiego stwierdzenia u pracownika choroby zakaźnej, skórnej, otwartej gruźlicy, innych chorób zaraźliwych lub powodujących wygląd budzący odrazę, **usunąć go od pracy,** przyczem rozwiązanie umowy o pracę winno nastąpić przy zachowaniu przepisów art. 11 (2-tygodniowe wypowiedzenie) wzgl. art. 16) niezwłoczne rozwiązanie umowy z „ważnych powodów" rozp. Prez. Rzplitej z 16. III. 1928 o umowie o pracę robotników wzgl. o ile chodzi o pracowników umysłowych i na podstawie art. 25 przy uwzględnieniu art. 29. rozp. Prez. Rzpltej o umowie o pracę pracowników umysłowych.

Osoba winna niezachowania powyższych przepisów, t.j. pracodawca ulegnie karze przewidzianej w art. 25 ustawy z 25. VII. 1919 w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych i innych chorób wzgl. art. 8 § 1 prawa o wykroczeniach.

Uprawnieni do wydawania świadectw zdrowia czyli tzw. „kart zdrowia" są **wyłącznie** lekarze urzędowi (przy Starostwach) oraz lekarze właściwych miejscowo oddziałów Ubezpieczalni Społecznych. Zasadnicza opłata wynosi na prowincji zł. 4.— (w Krakowie zł. 6.—) przyczem w indywidualnych wypadkach (zależnie od stanu majątkowego pracownika oraz pracodawcy) dopuszczalne są zniżki, a nawet w razie stwierdzonego ubóstwa — lekarze urzędowi wydają odnośne karty zdrowia bezpłatnie.

Przedsiębiorstwo a księgowość

Racjonalizacja pracy znajduje we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego coraz to szersze zastosowanie. Tradycyjne metody prowadzenia ksiąg nie spełniają bowiem wymogów, jakie dziś stawiamy prawidłowej i należycie zorganizowanej księgowości. Metody te pochłaniają wiele czasu i pracy, ale nie są dostosowane do dzisiejszych warunków. Nieodzowne w tych dawnych metodach liczne przenoszenia sum i przepisywania są niewyczerpanym źródłem błędów i omyłek. Terminowe prowadzenie księgowości „a jour" jest niespotykaną rzadkością. Prace bilansowe wymagają dłuższego czasu i niemożliwym jest daleko idący podział pracy.

Dlatego dawne metody księgowości słusznie budzą zastrzeżenia z punktu widzenia organizacji i racjonalizacji pracy. Nie jest więc wynikiem przypadku, lecz konieczności dziejowej, że nowoczesne metody księgowania zostają powszechnie przyjęte tak w kraju jak i zagranicą.

Postęp polega na **technice przebitkowej.** Zamiast wielokrotnego przepisywania jednej i tej samej treści wprowadzono metodę kopiowania, polegającą na tym, że oryginalny zapis atramentowy wnosimy tylko raz na luźną kartę kontową, przyczym wtóropisy przebitkowe zapomocą kalki powstają automatycznie w chronologicznym porządku na podłożonych kartach dziennika lub innych kontach. Jest to system dogodny w użyciu i poręczny, umożliwia on bowiem:

1) podział pracy w szerokim zakresie,
2) dowolne grupowanie i przegrupowywanie kont,
3) tworzenie potrzebnej a nieograniczonej liczby kont i subkont,
4) lepszy porządek, ułatwiający bezzwłoczne znalezienie każdego konta,
5) stałą przejrzystość dzięki natychmiastowemu ujęciu wszystkich zaszłości na kontach,
6) uniknięcie wszelkich przepisywań i przenoszeń

z jednej księgi do drugiej, oraz błędów z tego powodu powstać mogących,

7) automatyczne sprawdzanie dokonanych zapisów,
8) automatyczne sporządzanie wyciągów kontowych,
9) bezwzględną gotowość dzienną,
10) sporządzanie dziennych bilansów surowych.

Ważnym dla każdego przedsiębiorstwa jest także problem uznania jego ksiąg handlowych za prawidłowe z punktu widzenia ustawodawstwa handlowego, skarbowego oraz wymogów władz skarbowych. Ustawodawstwo polskie uznało księgowość przebitkową za formę **prawidłowej rachunkowości kupieckiej** o pełnej mocy dowodowej przed sądami i władzami a to na podstawie przepisów jednolitego kodeksu handlo- Ministra Skarbu z dnia 13 kwietnia 1932 r. w sprawego, nowej ordynacji podatkowej i rozporządzenia wie prowadzenia, badania i oceny ksiąg handlowych dla celów państwowego podatku przemysłowego (Dz. U. Rz. P. Nr. 41, poz. 412 z r. 1932).

Wilhelm Sokoler.

Nabycie urządzenia przedsiębiorstwa a odpowiedzialność za długi

„W razie zlicytowania całego zapasu towarów w sklepie dłużnika w drodze egzekucji sądowej, założenie przez córkę dłużnika, która przez licytację nabyła tylko urządzenie w sklepie, w tymże samym lokalu takiego samego sklepu nie pociąga za sobą odpowiedzialności córki za długi, powstałe w przedsiębiorstwie jej ojca" (S. N. II. C. 1038/36 G. S. 52/36).

Orzeczenie powyższe stanowi poważny wyłom w dotychczasowej praktyce Sądów o fikcyjności tego rodzaju postępowania. W szeregu wyroków Sądu Najwyższego ustalono zasadę, że tego rodzaju postępowanie, jako mające na celu obejście praw wierzycieli, nie może szkodzić prawom wierzyciela. We wszystkich tych wypadkach z samego faktu nabycia, jak w danym wypadku, nawet tylko urządzenia przez bliską osobę dłużnika i uruchomienia takiegoż przedsiębiorstwa w tymże lokalu, sądy wysnuwały wniosek o fikcyjności umów.

Doszło do tego, że nietylko krewni, ale i obcy bali się zakładać przedsiębiorstwa w lokalu po niewypłacalnym dłużniku, ponieważ prawie zawsze Urząd Skarbowy domagał się zapłaty podatku przemysłowego za poprzednika, a jeżeli lokal wynajmował krewny poprzednika, sprawa w ogóle była przesądzona, chociażby nawet i fikcji nie było.

W konkretnym wypadku w sprawie egzekucyjnej przeciwko dłużnikowi niejakiemu Z., zostały w lokalu tego dłużnika sprzedane jego ruchomości, w skład których wchodziły także towary korzenne i urządzenia sklepowe. Córka dłużnika zakupiła na licytacji tylko urządzenie sklepowe, a w parę dni po licytacji z tym urządzeniem i w tym samym lokalu otworzyła handel korzenny, a więc taki sam, jak poprzednio prowadził jej ojciec.

Wówczas wierzyciel dłużnika wystąpił przeciwko jego córce o zapłacenie długu, ponieważ nabyła od ojca swego przedsiębiorstwo — i w myśl art. 188 kod. zob. odpowiada solidarnie z dłużnikiem za długi nabytym przedsiębiorstwem.

Sąd Okręgowy w Krakowie, który rozpoznał sprawę powyższą w drugiej instancji, uznał, że pozwana lokal, jego położenie, klientelę itd. niezmienione części całokształtu przedsiębiorstwa przejęła od dłużnika swego ojca, i w myśl powołanego art. 188 kod. zob.

odpowiada solidarnie z dłużnikiem za długi nabytym przedsiębiorstwem.

Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok z zasad następujących:

Ustalenia zaskarżonego wyroku nie dają podstawy do wysnucia wniosku prawnego, że pozwana przejęła od dłużnika lokal, położenie jego, klientelę, że prowadzi handel tymi samymi towarami, którymi prowadził dłużnik, ojciec pozwanej, z ustaleń tych bowiem wynika jedynie, że pozwana nabyła na licytacji urządzenie sklepowe, a według twierdzień pozwanej, lokal miała wynająć od właściciela domu, a towary zakupiła za własne pieniądze.

Do przedsiębiorstwa handlowego według art. 40 kod. handl. należy między innymi firma, znaki towarowe, księgi handlowe, nieruchomości i ruchomości, towary, patenty, wzory, wierzytelności, prawa, wynikające z najmu i dzierżawy lokali, zajmowanych przez przedsiębiorstwa, czyli zbycie przedsiębiorstwa obejmuje wszystkie rzeczy, które stanowią własność zbywcy i służą w chwili zbycia celom przedsiębiorstwa, a nie zostały wolą stron przy zbyciu wyłączone.

Prowadzenie przedsiębiorstwa handlowego w tym samym lokalu, w którym prowadził dłużnik powódki, korzystania nawet z klienteli nie uzasadnia jeszcze pojęcia przedsiębiorstwa w rozumieniu powołanych art. 188 kod. zob. czy art. 43 kod. handl., a odstąpienie przedsiębiorstwa między żyjącymi może nastąpić tylko na podstawie wyraźnego układu lub układu dorozumianego między nabywcą a dłużnikiem, w danym zaś przypadku nie zostało ustalone ani jedno ani drugie.

Orzeczenie powyższe chroni, rzecz prosta jedynie osoby, działające w dobrej wierze, stanowi jednak, jak na wstępie zaznaczyliśmy, poważny wyłom w dotychczasowej praktyce, zwłaszcza na terenie b. zaboru rosyjskiego. Siłą faktu został na wierzyciela przerzucony ciężar dowodu fikcyjności nawet i w tych wypadkach, gdy dotychczas z samego faktu nabycia przez krewnego nawet i urządzenia na licytacji i uruchomienia przedsiębiorstwa w tymże lokalu w tak krótkim czasie po licytacji sądy stale wysnuwały domniemanie, iż zachodzi fakt zmowy celem obejścia praw wierzyciela.

Kronika.

UZUPEŁNIENIE SPRAWOZDANIA Z DOROCZNEGO WALNEGO ZGROMADZENIA CZŁONKÓW KRAK. STOWARZYSZENIA KUPCÓW W KRAKOWIE.

Na wniosek Prez. hon. Samuela **Spiry** uchwaliło Walne Zgromadzenie przez aklamację wyrazić p. Maurycemu **Taublerowi** pełne uznanie i podziękowanie za godne reprezentowanie naszego Stowarzyszenia na żydowskim Kongresie Światowym w Genewie.

Walne Zgromadzenie — również przez aklamację — wyraziło uznanie p. radcy Ign. **Halpernowi** jako inicjatorowi nadzwyczajnego funduszu zapomogowego na cele wykupna świadectw przemysłowych dla podupadłych kupców oraz pp.: radcy Wolfowi **Rosenblumowi**, Maurycemu Taublerowi r. Marianowi **Szyfowi**, p. Samuelowi **Herzogowi**, p. Jakubowi **Sternowi**, p. Maurycemu **Haasowi** oraz wszystkim innym, którzy poświęcili swój cenny czas dla tego godziwego celu i ponieśli odpowiedzialność przy dystrybucji zebranych pieniędzy.

Walne Zgromadzenie jednogłośnie wybrało do Komisji Kontrolującej pp. Salomona Fleischera, Wilhelma Leinkrama oraz Ignacego Nüssenfelda.

Przetarg.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu ogłosiła przetargi nieograniczone na dostawę poniżej podanych materiałów:

1) cegły budowlanej I i II kl., licówki, klinkieru, półklinkieru, dachówki, drenów i gipsu palonego;
2) kafli piecowych;
3) wapna niegaszonego;
4) karbolineum, smoły gazowej drzewnej i węglowej;
5) pasów skórzanych zapędowych;
6) lepniku i papy dachowej;
7) drutu kolczastego ocynkowanego;
8) szczotek i pendzli;
9) śrub, śrubek różnych, krążków pod naśrubki;
10) sprężyn cięgłowych do parowozów i tendrów, sprężyn do zaworów bezpieczeństwa kotłów parowych i
11) nacinanie pilników.

Otwarcie tych przetargów odbędzie się w dniach:

1) 29. I. 1937	2) 29. I. 1937	3) 29. I. 1937
4) 5. II. „	5) 5. II. „	6) 5. II. „
7) 9. II. „	8) 9. II. „	9) 19. II. „
10) 23. II „	11) 23. II. „	

Szczegóły do tych przetargów ogłoszone są w Monitorze Polskim nr. 301 z dnia 29 grudnia 1936.

Za Dyrektora Kolei Państwowych:
(—) Inż. Wajchert
Naczelnik Służby Zasobów.

Z kroniki żałobnej.

Onegdaj zmarł błp. **Samuel Kragen**, jeden z założycieli Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, nestor kupiectwa krakowskiego.

Błp. Zmarły należał do typu wygasających już dziś ludzi, umiejących połączyć głęboką wiedzę z zawodem kupieckim.

Dla zalet serca i uczciwości kupieckiej ceniony był i poważany zarówno w kołach zawodowych, jakoteż wśród szerokiego ogółu żydostwa krakowskiego.

Rodzinie błp. Zmarłego wyrażamy tą drogą nasze serdeczne współczucie.

Wydział i Prezydium
Krak. Stowarzyszenia Kupców.

NAZWA TOWARÓW W ŚWIADECTWACH POCHODZENIA.

Okólnikiem z 17 grudnia 1936 (L. D. IV. 29388//3/36) w sprawie nazwy towarów w świadectwach pochodzenia Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że świadectwo pochodzenia powinno zawierać m. in. nazwę towaru, przy czym podanie ogólnikowej nazwy towaru zamiast nazwy taryfowej nie powinno być powodem nie uznania świadectwa pochodzenia. W związku z powyższym Min. Skarbu wyjaśniło, że określenia tak szerokie, jak „towary kolonialne" i „owoce południowe" nie mogą być uważane za ogólnikową nazwę towaru, gdyż nie określają gatunku i rodzaju sprowadzonego towaru. Tego rodzaju świadectwa pochodzenia nie powinny być przez urzędy celne przyjmowane. Okólnik ma być stosowany poczynając od 17-go stycznia rb.

PRZEDSTAWIANIE ŚWIADECTW POCHODZENIA W ZWIĄZKU Z POZWOLENIAMI NA PRAWO PRZYWOZU.

Okólnikiem z 17 grudnia 1937 (L. D. IV. 30553//3/36) Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że w przypadkach przywozu towarów nie bezpośrednio z kraju pochodzenia, lecz za pośrednictwem kraju innego, świadectwa pochodzenia wymagane w związku z pozwoleniami przywozu, mogą być wystawiane również w tym innym kraju, lecz tylko wówczas, gdy w warunkach pozwolenia inaczej nie zastrzeżono. Jeżeli zatem w pozwoleniu przywozu jest warunek przedstawiania świadectwa wystawionego i wizowanego w kraju pochodzenia towaru, to bez takiego świadectwa pozwolenia przywozu nie może być zastosowane, nawet gdyby strona przedstawiła, celem zastosowania cła konwencyjnego, świadectwo wystawione i wizowane w kraju innym.

ROZSTRZYGANIE ZAŻALEŃ PO UPŁYWIE TERMINU 30-DNIOWEGO.

Okólnikiem z 15 grudnia 1936 (L. D. IV. 30256//I/36) Ministerstwo Skarbu wyjaśniło sprawę rozstrzygania zażaleń wnoszonych po upływie terminu 30-dniowego, lecz w czasie gdy towar zalega jeszcze pod dozorem celnym. Stosownie do postanowień art. 130 prawa celnego wszelkie zażalenia od orzeczeń i zarządzeń wydanych w pierwszej instancji w sprawie stosowania taryfy celnej i przepisów celnych winny być wnoszone w terminie 30 dni po dniu doręczenia strome postanowienia lub zarządzenia władzy celnej albo od dnia następnego po dniu oznajmienia stronie wyniku rewizji. Zażalenie wniesione po upływie terminu 30-dniowego powinno być odrzucone przez władzę celną, która wydała postanowienie lub zarządzenie bez względu na to, czy towar został wydany już do wolnego obrotu, czy też znajduje się jeszcze pod dozorem celnym. W związku z powyższym zażalenie wniesione po upływie terminu 30-dniowego nie może spowodować zmiany ustalonego wyniku rewizji, chociażby nawet towar znajdował się jeszcze pod dozorem celnym poza przypadkami przewidzianymi w art. 132 prawa celnego, to jest gdy strona uzyska przywrócenie uchybionego okresu lub terminu. Wspomniany okólnik wyjaśnia ponadto, że władze celne pierwszej instancji mogą również we własnym zakresie działania uwzględniać zażalenia w sprawach stosowania taryfy celnej, jednakże tylko wtedy, gdy towar nie został jeszcze wydany do wolnego obrotu i pod warunkiem, że zażalenie zostało wniesione w terminie 30-dniowym.

SKUP I ODSPRZEDAŻ ZŁOTA I ZAGR. ŚRODKÓW PŁATNICZYCH ORAZ INKASO ZAGRANICĄ PŁATNYCH DOKUMENTÓW.

Komisja dewizowa uchwaliła w dniu 3 b.m. zmianę przepisów, zawartych w okólniku Nr. 15 z dnia 12. czerwca r. b., zarządzając, co następuje:

Agenci dewizowi zostają upoważnieni do skupowania w kraju czeków zagranicznych, o ile są do tego uprawnieni z mocy prawa bankowego. Agenci dewizowi obowiązani są odsprzedać skupione czeki Bankowi Polskiemu lub bankowi dewizowemu.

Te instytucje kredytowe, które są zastępstwami Banku Polskiego, upoważnione są — aż do odwołania — do skupowania na rzecz Banku Polskiego złota, pieniędzy i czeków zagranicznych.

Banki dewizowe obowiązane są odsprzedawać skupione złoto przynajmniej raz w ciągu każdego miesiąca kalendarzowego najbliższemu oddziałowi Banku Polskiego. Niezależnie od tego — jeżeli zapas skupionego złota przekroczy wartość 10 tys. zł. — Bank winien odsprzedać go bezzwłocznie, nie później niż 3-go dnia po osiągnięciu takiego zapasu. Agenci dewizowi obowiązani są odsprzedawać skupione złoto przynajmniej raz w miesiącu kalendarzowym najbliższemu oddziałowi Banku Polskiego, a skupione pieniądze i czeki zagraniczne odsprzedawać w takich samych terminach bądź Bankowi Polskiemu, bądź jednemu z banków dewizowych. Jeżeli zapas skupionego złota lub zagranicznych środków płatniczych przekroczy wartość 5 tys. zł., agent dewizowy winien go bezzwłocznie odsprzedać, nie później niż trzeciego dnia po osiągnięciu takiego zapasu.

Banki dewizowe i agenci dewizowi, którzy prowadzą oddzielnie kantory wymiany na dworcach kolejowych i morskich, otrzymali zezwolenie na pobieranie przy skupie pieniędzy i czeków zagranicznych dokonywanych w tych kantorach prowizji, w wysokości: 1 proc. minim. 50 gr. od tranzakcji do równowartości zł. 100, 1 zł. zaś — od tranzakcji powyżej równowar-

tości zł. 100. Skup zagranicznych środków płatniczych może się odbywać wyłącznie w granicach kursów kupna i sprzedaży, notowanych na giełdzie pieniężnej w Warszawie w dniu, poprzedzającym tranzakcję, lub ogłoszonych przez Bank Polski.

Instytucje kredytowe nie posiadające uprawnień banków dewizowych, a mianowicie banki akcyjne, domy bankowe, komunalne kasy oszczędności i spółdzielnie kredytowe, zrzeszone w związkach rewizyjnych, są upoważnione do przyjmowania do inkasa płatnych zagranicą dokumentów, jak: weksle, czeki, dokumenty towarowe i t. p. pod warunkiem, że inkaso i wysyłka zagranicę tych dokumentów będą przeprowadzone za pośrednictwem Banku Polskiego lub jednego z banków dewizowych, który skupi zainkasowane zagraniczne środki płatnicze.

Okólnik Nr. 15 z dn. 12 czerwca r. b. — w związku z wydaniem zmienionych przepisów — przestał obowiązywać.

PODAWANIE WARTOŚCI TOWARÓW PRZY ODPRAWIE CELNEJ.

W okólniku z 5. 12. 1936 (L. D. IV. 27429/3/36) Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że podawanie wartości towarów przy zgłoszeniu towarów do odprawy celnej wymagane jest przy pisemnym zgłoszeniu tylko w odniesieniu do tych towarów, od których cło wymierza się ad valorem. W praktyce zatym obowiązek podawania wartości towarów istnieje przy zgłoszeniach na piśmie do odprawy celnej samochodów, podwozi i ciągówek (pozycja 1236 — 1138 taryfy celnej) przy czym wartość ta musi być udowodniona certyfikatem. Przy pisemnym zgłaszaniu innych towarów nie należy wymagać podawania wartości towaru, która to wartość dla wymiaru cła jest bez znaczenia. Gdyby jednak wartość towaru została wpisana do zgłoszenia celnego nie powoduje to odrzucenia zgłoszenia jako wadliwego. Urzędy celne nie mają tylko obowiązku sprawdzenia tej wartości.

Przy odprawie celnej na podstawie zgłoszenia ustnego towarów, co do których istnieje również obowiązek zgłoszenia statystycznego, strona powinna Urzędowi Celnemu podać wartość towaru, którą Urząd Celny wypisuje w zgłoszeniu. Po wypuszczeniu towaru do wolnego obrotu urzędy celne nie powinny uwzględniać wniosków stron o poprawienie wartości towarów wskazanej w zgłoszeniach celnych.

OKREŚLANIE MATERIAŁU PODSTAWOWEGO
i sprawa dodatku za przybranie.

Okólnikiem z dnia 15 grudnia 1936 L. D. IV 30888/2/36 Min. Skarbu wyjaśniło, interpretując dział VII taryfy celnej co należy rozumieć przez materiał podstawowy a w szczególności wyroby nieprzybrane i wyroby przybrane. Jeżeli wyrób jest wykonany z dwóch różnych materiałów, to za materiał podstawowy uważa się ten, który zajmuje większą część powierzchni wyrobu. Jeżeli jednak materiał o wyższej stawce przekracza 1/3 danego wyrobu to za materiał podstawowy uważa się materiał o wyższej stawce. Jeżeli wyrób jest wykonany więcej niż z dwóch różnych materiałów o wyższych stawkach celnych i oclenie następuje w zależności od tego, czy otrzymana suma przekracza 1/3 ogólnej powierzchni danego wyrobu: gdy suma ta jest mniejsza od 1/3 ogólnej powierzchni to za podstawowy materiał uważa się ten, który zajmuje największą część ogólnej powierzchni wyrobu. W przypadku zaś, gdy suma ta jest większą od 1/3 ogólnej powierzchni wyrobu to za materiał podstawowy uważa się ten z materiałów w powyższej stawce, który zajmuje wśród tych zsumowanych powierzchni największą część. Jeśli chodzi o przybranie wskazane w uwadze 23 lit. b. (uwagi ogólne do działu 8 taryfy celnej) to należy zbadać czy dodany materiał ma stawkę celną nie niższą od stawki przewidzianej dla materiału podstawowego i czy dodany materiał nie przewyższa 1/3 zewnętrznej powierzchni określonego poprzednio materiału podstawowego. Jeżeli dodany materiał odpowiada obu powyższym warunkom, to pobiera się za przybranie dodatek 50 proc. do cła zgodnie z uwagą 24, o ile sama taryfa celna inaczej nie postanawia.

REJESTRY PODATKOWE PROWADZONE NIEDBALE.

W toku inspekcji stwierdzono, że w całym szeregu urzędów rejestry przepisów i odpisów podatków i opłat prowadzone są niedbale i niezgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami.

Ponieważ niedomagania tego rodzaju w znacznym stopniu utrudniają pracę urzędów skarbowych, przeto min. skarbu zwróciło uwagę tym urzędom, że rejestry przypisów i odpisów winny być prowadzone zgodnie z odpowiednimi przepisami i zarządzeniami. W szczególności rejestry te winny być prowadzone dla każdego podatnika osobno i bezwarunkowo co miesiąc sumowane.

Ponadto ministerstwo skarbu przypomniało, że kasy urzędów mogą dokonywać przypisów i odpisów na kontach płatników jedynie na podstawie poleceń wpisanych do rejestrów przypisów i odpisów, bądź jako polecenia indywidualne z powołaniem płatnika, bądź też jako polecenia zbiorowe z powołaniem pozycji rejestru wymiarowego.

Wydawca Zw. Krak. Stow. Kupców: Samuel Scheonter. Redaktor odpow. N. Józef Haller
Drukarnia Józefa Fischera, Kraków Grodzka 62 Telefon 104-12.